ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова приймальної комісії
Ректор ПВНЗ «Європейський університет»
_____Олена ТИМОШЕНКО
«____»_____2025р

ПРОГРАМА
вступного випробування
з історії України
(на основі базової середньої освіти, після 9 класів)
для здобуття фахової передвищої освіти

Програму рекомендовано:
цикловою комісією
загальноосвітніх дисциплін
Фахового бізнес-коледжу

Київ -2025

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Випробування з історії України вступники (на базі 9 класів) складають при вступі на спеціальності: В13 Бібліотечна, інформаційна та архівна справа, D1 Облік і оподаткування, D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, D3 Менеджмент, D6 Секретарська та офісна справа, E2 Екологія, F2 Інженерія програмного забезпечення.

Мета вступного випробування – перевірити рівень володіння вступником практичними уміннями та навичками з історії України, як основою формування професійних умінь та навичок майбутнього спеціаліста.

Програма вступного випробування з історії України для вступу до Фахового бізнес-коледжу ПВНЗ «Європейський університет» розроблена на основі чинних програм для загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Мета вступного випробування з історії України. Вступне тестування з історії України проводиться з метою визначення базового рівня знань і вмінь абітурієнтів, а також для того, щоб оцінити підготовленість (знання, уміння, навички) вступника.

Форма проведення – тестування. Тестові завдання дадуть можливість визначити рівень знань, умінь та навичок вступника з історії України, сформованих в 5-9 класах. Тестові завдання з історії України, порівняно з іншими інструментами педагогічного оцінювання, мають багато переваг, серед яких:

- можливість перевірити результати навчальних досягнень водночас багатьох тем і розділів програми;
- об'єктивно оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу;
- створити для всіх учасників тестування рівні умови складання тестів; стандартизувати та автоматизувати процедуру перевірки результатів; охопити тестуванням велику кількість учасників. Зміст тесту визначається чинною навчальною програмою для учнів 5–9 класів («Історія України»).

Загальна кількість завдань — 30, з них:

15 завдання (No1-15), мають по 4 варіанти відповідей, з яких необхідно вибрати 1 правильну;

15 завдання (No16-30), мають по 5 варіантів відповідей, з яких необхідно вибрати правильну.

На виконання завдань тесту відведено 60 хвилин.

Не викликає сумніву, що майбутній спеціаліст будь-якого профілю повинен глибоко знати вітчизняну історію, вільно володіти історичними методами дослідження. Для успішного вивчення дисципліни «Історії України», абітурієнт повинен володіти ґрунтовними знаннями шкільної програми за 5-9 клас.

У запропонованій програмі стисло наведено зміст розділів шкільної програми, де вказано основний понятійний апарат, яким повинен володіти випускник 9-го класу, наводиться перелік основних питань, які виносяться на вступні випробування. Цей перелік дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання потрібно звернути увагу при підготовці до вступного екзамену з історії України. Оцінювання результатів вступних випробувань передбачає оцінювання засвоєних абітурієнтами знань і сформованих умінь та навичок:

- знання дат, хронологічних меж, періодів найбільш важливих історичних подій і процесів;
- знання фактів, місця, обставин, учасників, результатів подій;
- співвіднесення одиничних фактів і типових загальних явищ;
- визначення характерних суттєвих рис історичних явищ і подій;
- групування (класифікація) фактів за вказаною ознакою;
- знання історичних понять термінів, їх визначень;
- розкриття причинно-наслідкових зв'язків між подіями.

Критерії оцінювання знань абітурієнтів. Для оцінювання знань абітурієнтів застосовуються критерії та шкала оцінювання.

Максимальна кількість тестових балів, яку може набрати абітурієнт за умови правильного виконання усіх завдань – 30 балів. Кожна правильна відповідь зараховується як 1 тестовий бал. Для виставлення остаточної оцінки за роботу в цілому набрані

абітурієнтом тестові бали конвертують у 200-бальну систему оцінювання за таблицею.

Таблиця переведення тестових балів з історії України у шкалу 0-200

Тестовий бал	**Бал за шкалою 100-200**	**Тестовий бал**	**Бал за шкалою 0-100**
0	105	16	172
1	110	17	174
2	115	18	176
3	120	19	178
4	125	20	180
5	130	21	182
6	135	22	184
7	140	23	186
8	145	24	188
9	150	25	190
10	155	26	192
11	160	27	194
12	165	28	196

13	166	29	198
14	168	30	200
15	170		

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. **Вступ до історії України**
   Історія України як наука, Джерела з історії України: речові, усні, писемні, візуальні
2. **Стародавня історія України**
   Поява та розселення людей на території України, Заняття привласнювального господарства, Неолітична революція, Поширення землеробства й скотарства на землях України, Ремесла, Трипільська і середньостогівська археологічні культури, Кочовики раннього залізного віку, Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та в Криму, Велике переселення народів, Перші писемні згадки про давніх слов'ян (венедів, антів, склавинів), Велике розселення слов'ян, Історичні витоки українського народу
3. **Русь-Україна (Київська держава)**
   Розселення східнослов'янських племінних союзів (поляни, сіверяни, уличі, тиверці, хорвати (білі хорвати), волиняни (дуліби, бужани), древляни), Назва «Русь», Руська земля, Утворення Русі-України (Київської держави), Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність перших київських князів, Державотворення кінця X - середини XI ст, Запровадження християнства як державної релігії, «Руська правда», Правління наступників Ярослава Мудрого, Русь - Україна (Київська держава) в першій третині XII ст, Боротьба з половецькою загрозою, Роздробленість Русі-України (Київської держави), Суспільно-політичне та господарське життя, Культура й духовність
4. **Королівство Руське (Галицько-Волинська держава). Монгольська навала**
   Об'єднання Галицького та Волинського князівств, Розбудова Галицько-Волинської держави (королівства Руського) в 1238-1264

рр, Монгольська навала на південно-західні землі Русі, Королівство Руське (Галицько-Волинська держава) за нащадків Данила Романовича, Суспільно-політичне та господарське життя, Культура й духовність

5. **Руські удільні князівства у складі іноземних держав у другій половині XIV – першій половині XVI ст. Кримське ханство**
Змагання Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину, Входження українських земель до складу сусідніх держав (Угорське королівство, Молдавське князівство, Османська імперія, Московське царство), Кревська унія, Велике князівство Руське Свидригайла, Остаточна ліквідація Волинського та Київського удільних князівств, Утворення Кримського ханства, Перехід кримських ханів у васальну залежність від Османської імперії, Виникнення козацтва, Соціально-економічне життя, Культура й духовність
6. **Українські землі у складі Речі Посполитої в другій половині XVI ст.**
Люблінська унія та її вплив на українські землі, Зміни в соціальній структурі українського суспільства, Виникнення Запорозької Січі, Повстання 1590-х років, Братський рух, Утворення греко-католицької церкви, Культура й духовність
7. **Українські землі в складі Речі Посполитої в першій половині XVII ст.**
Зміни в соціально-економічному житті, Морські походи козаків, Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства та Османської імперії, Козацькі повстання 1620 – 1630-х рр, «Ординація Війська Запорозького...», Культура, Відновлення вищої православної церковної ієрархії 1620 р, Духовність
8. **Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького середини XVII ст.**
Національно-визвольна війна українського народу, Зміни в суспільно-політичному житті, Утворення української козацької держави - Війська Запорозького, Внутрішньо - та зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького
9. **Козацька Україна наприкінці 50-х - 80-тих. рр. XVII ст.**
Внутрішньо-та зовнішньополітична діяльність гетьманів козацької України 50 - 80-х рр. XVII ст, Занепад Правобережжя, Запорозька Січ у складі Гетьманщини, Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України

10. **Українські землі наприкінці XVII - у першій половині XVIII ст.**
Гетьманщина в 1687-1709 рр, Повстання під проводом Семена Палія (1702-1704 рр.), Північна війна і Україна, Внутрішньополітична діяльність гетьманів козацької України 20-30-х рр. XVIII ст, Обмеження автономії Гетьманщини, Діяльність Першої Малоросійської колегії, «Правління Гетьманського уряду» (1733-1750 рр.), Культура, Києво-Могилянська академія, Духовність
11. **Українські землі в другій половині XVIII ст.**
Внутрішня політика останнього очільника Гетьманщини, Діяльність Другої Малоросійської колегії, Скасування козацького устрою на Слобожанщині, Ліквідація Запорозької Січі, Ліквідація автономії Гетьманщини, Опришківський та гайдамацький рухи, Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795 рр.), Реформи Марії Терезії та Йосифа II та їх вплив на українські землі, Культура й духовність
12. **Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.**
Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії, Українське національне відродження: початок, періоди й особливості, Відновлення українського козацтва в час французько-російської війни, Кирило-Мефодіївське братство, Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів, Початок промислового перевороту
13. **Західноукраїнські землі в складі Австрійської імперії наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст.**
Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель, Початок національного відродження, Діяльність «Руської трійці», Альманах «Русалка Дністровая», Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849 рр, Діяльність Головної Руської Ради (1848-1851 рр.), Досвід парламентаризму
14. **Культура України кінця XVIII - першої половини XIX ст.** Освіта, наука, література, образотворче мистецтво, архітектура, «Історія русів», Галицько-руська матиця, Собор руських вчених
15. **Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.**
Події Кримської війни 1853-1856 р,р. на українських землях та поразка Російської імперії, Реформи 1860-1870-х рр. і процеси модернізації в Україні, Українські підприємці, Політика

російського царизму щодо України, Розвиток громадівського руху, Журнали «Основа», «Громада», «Київська старина», Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876 рр.), Братство тарасівців, Національне відродження кримськотатарського народу

16. **Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині ХШ ст.**
Політика австрійського уряду щодо західноукраїнських земель, Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта», Українські видання: «Правда», «Діло», «Записки Наукового товариства імені Шевченка», Розвиток кооперативного руху, Трудова еміграція, Політизація українського національного руху та утворення перших політичних партій
17. **Культура України в другій половині XIX - на початку XX ст.**
Піднесення української культури, Розвиток освіти, науки, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва, Українські підприємці-благодійники, Релігія і церква

Рекомендована література для підготовки до вступного випробування з історії України

1. Власов В. С. Історія України : підручник для 7 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Генеза, 2015.
2. Смолій В. А., Степанков В. С. Історія України : підручник для 7 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Генеза, 2015.
3. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України : підручник для 7 кл. закл. загал. серед. освіти. – Харків : Ранок, 2015.
4. Гупан Н. М., Смагін І. І., Пометун О. І. Історія України : підручник для 7 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Видавничий дім «Освіта», 2015.
5. Швидько Г. К., Чорнобай П. О. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Генеза, 2016.
6. Струкевич О. К. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Грамота, 2016.
7. Власов В. С. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Генеза, 2016.
8. Сорочинська Н. М., Гісем О. О. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2016.

9. Гупан Н. М., Смагін І. І., Пометун О. І. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Харків : Фоліо, 2016.
10. Бурнейко І. О., Наумчук О. В., Крижановська М. Є., Штанько О. Ф. Історія України : підручник для 8 кл. закл. загал. серед. освіти. – Вінниця : Астон, 2016.
11. Власов В. С. Історія України : підручник для 9 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Літера ЛТД, 2017.
12. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України : підручник для 9 кл. закл. загал. серед. освіти. – Харків : Ранок, 2017.
13. Пометун О. І., Гупан Н. М., Смагін І. І. Історія України : підручник для 9 кл. закл. загал. серед. освіти. – Харків : Фоліо, 2014.
14. Турченко Ф. Г., Мороко В. М. Історія України : підручник для 9 кл. закл. загал. серед. освіти. – Київ : Генеза, 2017.
15. Атлас з історії України : 7 клас / уклад. Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. – Київ : Інститут передових технологій, 2003. – 16 с.
16. Атлас з історії України XVI–XVIII ст. : 8 клас / уклад. Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. – Київ : Інститут передових технологій, 2004. – 16 с.
17. Атлас з історії України : друга пол. XVIII – поч. XX ст. : 9 клас / уклад. Д. В. Ісаєв, О. І. Гісем, О. О. Мартинюк. – Київ : Інститут передових технологій, 2005. – 20 с.

УХВАЛЕНО:

Старший викладач з історії України_____ (А.К.Палюх)

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з навчально-методичної роботи_____(С.М.Ягодзінський)